

ŽIDOVSKÝ HODONÍN

Historie města je úzce propojena s obyvateli, kteří ve městě žili či žijí. Jestliže lidé zmizí a zmizí i památky, jež dokládají jejich existenci, tak se tito lidé postupně vytrácejí z historické paměti města. Příkladem takovéto skupiny mohou být hodonínští židé. První zmínky o židovském osídlení na území Hodonína pocházejí z 16. století. Na počátku 20. století představovali židé významnou součást města a Hodonín patřil mezi přední židovská centra na Moravě. Populačního vrcholu dosáhla židovská komunita v Hodoníně v roce 1910. V tomto roce se v rámci sčítání lidu přihlásilo k židovské víře 983 osob, což představovalo 8 % obyvatel města. Zásadní zlom v novodobé historii židovského obyvatelstva Hodonína představovala nacistická okupace. Z tragedie způsobené nacistickou rasovou politikou se hodonínská židovská obec již nikdy nevzpamatovala a po druhé světové válce postupně zanikla.

V rámci dnešního terénního cvičení se pokusíme obnovit povědomí o židovské minulosti Vašeho města. Naše aktivita se bude odehrávat na náměstí Osvobození, tedy na místě bývalého židovského osídlení. Toto místo prošlo v průběhu 20. století radikální proměnou, která byla dokonána asanací židovské zástavby v 70. letech minulého století. Vaším úkolem bude na základě dobových pramenů zrekonstruovat podobu tohoto místa, tak jak vypadalo v době, kdy zde žilo židovské obyvatelstvo.

Úkol č. 1: Nejdříve na základě porovnání historické (obr. 1) a současné mapy (obr. 2) zhodnoťte polohu židovského osídlení v rámci města.

- Jaká byla poloha židovského osídlení vzhledem k historickému toku řeky Moravy a jeho ramen?
- Židovské osídlení se nacházelo mezi dvěma nejdůležitějšími stavbami ve městě. O jaké stavby se jednalo?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

Obrázek 1: Výřez centra Hodonína na mapě z roku 1827 (Zdroj: <http://www.mza.cz/indikacniskici/>), Oblast židovského osídlení je označena písmenem Ž.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

Obrázek 2: Výřez centra Hodonína na současné mapě. (Zdroj: www.mapy.cz)

Úkol č. 2: Pomocí srovnání historické a současné fotografie se pokuste popsat objekty (stavby, komunikace atd.), které dokážete identifikovat na obou fotografiích.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

Obrázek 3: Historická fotografie židovského města z počátku 20. století (zdroj: <http://www.hodonin.ic.cz>)

Obrázek 4: Současná fotografie téhož místa (zdroj: <http://www.hodonin.ic.cz>)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

Úkol č. 3: Na náměstí se nachází památník připomínající existenci židovské obce ve městě.

- a) Jaká budova je na tomto památníku vyobrazena?
- b) K čemu tato budova sloužila?
- c) V jaké okolní obci se tento typ budovy dochoval?
- d) Pokuste se zhodnotit architekturu budovy:
  - a. Pro jaké země je využitý styl typický?
  - b. Znáte nějakou jinou budovu v Českých zemích, jež je vystavěna ve stejném stylu?
  - c. na střeše nad vchodem jsou umístěny dvě desky. Víte co symbolizují?
- e) Víte, kde se v Hodoníně nachází další památky na židovské obyvatelstvo města?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035